

miljötidningen

NR 3, 2022 || TIDSKRIFT FÖR MILJÖ OCH SAMHÄLLE

**BITATÉ BLEV HUVUDPERSON
I DOKUMENTÄR OM
REGNSKOGSKAMP**

TEMA

Unga krafter i klimatkampen

Axel Eriksson:

**”Våga prata om
varför du engagerar dig”**

**MÖT VINNARNA I
TÄVLINGEN JORDENS
FIENDE NO. 1**

**Jordens
Vänner**
Friends of the Earth
Sweden

LOVIS
GILLAR

Högljud och intensiva protester i all ära, men just nu är jag nyfiken på den lågmälda aktivismen. Den där tystnad och lugn skapar utrymme för eftertanke, trygghet och djupare relationer till andra människor och vår omgivning. Ett exempel är dokumentären som Alice Gimbro Frisk recenserar i den här tidningen, vilken utgörs av intima samtal om bland annat klimatångest och hopp. Samtal, kreativitet och att ge oss själva tid tror jag är viktiga komponenter för hållbarhet.

Publikationen har tagits fram med stöd av Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) men innehållet reflekterar enbart åsikterna hos författarna. MUCF kan inte hållas ansvarig för informationen i publikationen eller hur den kan komma att användas.

Finansieras av Europeiska unionen. De synpunkter och åsikter som uttrycks är endast upphovsmännens (upphovsmännens) och utgör inte Europeiska unionens eller Europeiska genomförandeorganet för utbildning och kulturs (EACEA) officiella ståndpunkt. Varken Europeiska unionen eller EACEA tar något ansvar för dessa.

Det får inte stanna vid förslagen

I skrivande stund är det veckan efter riksdagsvalet. Jag, tillsammans med många andra, undrar hur det nu ska gå med frågor om klimatet, allas lika värde och miljö. Det kan vara svårt att känna sig hoppfull när den regering som tillträder har dessa frågor såpass långt ner - eller inte alls - på agendan. Men jag hoppas ändå, inte så mycket på politikerna, men på oss. Och kanske extra mycket på samhällets unga.

I det här numret får vi möta ett gäng unga röster som reflekterar kring olika aspekter på klimaträttvisa, med alltifrån motiv för engagemang till skapandet en dokumentär som just nu uppmärksammas över hela världen. Vi får även läsa om de nystartade Rebellmammorna, ett nätverk för mammor som i förtvivlan kämpar för sina barns framtid.

I höst blir jag själv förälder. Något som kan kännas otroligt läskigt i en tid som denna. Med pandemi, krig, extremväder, ökande rasism, näthat... Hur ska jag någonsin kunna räcka till? Men jag hoppas åtminstone att jag ska lyckas ge mitt barn verktyg att våga använda sin röst och sin rätt till delaktighet i samhället. I och med Greta Thunberg och Fridays For Future har vi de senaste åren verkligen bevittnat kraften i ungas engagemang. Runt hela jorden har det brunnit av klimataktivism. Ändå stannar det ofta vid att makthavare lyssnar till de unga, som ett nödvändigt ont i den "demokratiska"

KRÖNIKA

processen. De ungas idéer, tankar, viljor, förslag - stannar vid just förslag. Unga människor ska inte behöva vara en parantes eller plikt för de styrande, tillsammans med resten av samhället ska de VARA de styrande. Samtidigt måste vuxen världen vara de som tar huvudansvaret och driver igenom lösningarna, såsom en av våra tidigare nämnda rebellmammor så klokt poängterar.

Välkomna att läsa, lära, lyssna, känna. Välkomna att hjälpa varandra få era röster hörda! Tillsammans planar vi ut makthierarkierna.

Lovis Aaröe, redaktör

miljötidningen

Redaktör Lovis Aaröe Layout Lovis Aaröe Ansvarig utgivare P-O Larsson
Omslagsbild Óla Alsaadi Tryck Ljungbergs Tryckeri Adress Box 7048, 402 31 Göteborg
Telefon 031 12 18 08 E-post miljotidningen@jordensvanner.se ISSN 0282-2113

facebook.com/jordensvanner

twitter: @jordensvanner

jordensvanner.se/miljotidningen
Vill du hellre läsa digitalt?
Kontakta oss för en pdf-version

Vill du göra din röst hörd? Skriv en krönika och mejla den till oss: miljotidningen@jordensvanner.se

Jordens Vänner är en partipolitiskt och religiöst obunden ideell förening som arbetar för miljö och solidaritet - lokalt, nationellt och internationellt. Jordens Vänner är den svenska grenen av Friends of the Earth International, världens största miljöorganisation på gräsrotsnivå med över två miljoner medlemmar. Föreningen värnar om demokrati, folkrörelsearbete och kulturell mångfald.

TEMA

14

"Vi må vara få och små, men det vi gör är viktigt för både oss och moder jord. Det räcker." Edit Fahlgren, aktiv i Jordens Vänner's ungdomsprojekt Changemakers

13 | Efter Stockholm+50: Óla Alsaadi reflekterar kring avgörande rapporten

8 | Recension: "Overheated" berör med hjälp av berättelser

10 | Värderingar av vikt i kampen för klimatet
Krönika av Axel Eriksson

12 | Mammorna som revolterar för att barn ska få vara barn

15 | De vann tävlingen Jordens Fiende No. 1

17 | När regnskogskampen blev film
Huvudpersonen om skapandet av dokumentären "O território"

20 | Vi presenterar våra nya julkort!

23 | Ordförandekrönika
Låt Jordens Vänner bli tröst och sammanhang

Unga krafter i klimatkampen

Ett av Jordens Vänners uppdrag är att mobilisera unga i arbetet för klimaträttvisa. Att låta unga röster komma till tals, berätta sina berättelser och om sina perspektiv tror vi är avgörande för hur den kommande klimatkampen kommer att te sig. Hur unga upplever klimatrisen formar hur de agerar för att motverka den och deras upplevelse spelar in i hela samhällets syn på hopp och framtidstro. Det är inte enbart de ungas framtid - vi är många som delar på det här klotet - men det är

de som i högst grad kommer att behöva tackla ett starkt föränderligt klimat och dess konsekvenser under sin livstid. Samtidigt är det NU vi behöver agera för att bromsa klimatförändringarna, vilket i första hand är maktavarnas och de vuxnas ansvar.

Hur tänker Jordens Vänners engagerade unga kring klimatrörelsen och sin egen aktivism? Vad behöver de för att orka agera, och vilka metoder tror de fungerar i kampen för ett bättre klimat? Det är just vad de får berätta om i det här numret.

ILLUSTRATION: MALVA CRONA

Kom på höstmöte med Jordens Vänner!

Är du också trött på att företag inte tar ansvar för den miljöförstöring, skogsskövling och exploatering av arbetare som deras verksamheter ofta bidrar till? Vill du också se en värld som sätter människor och rättvisa före företagsvinst och ekonomisk profit? Då är Jordens Vänner höstmöte en perfekt plats för dig. Höstmötet är en tvådagarssträff där vi tillsammans lär oss mer om företagsmakt kopplat till skogsfrågor och hur vi kan organisera oss tillsammans i Jordens Vänner. Programmet kommer att innehålla föreläsningar, workshops, filmvisning och socialt häng.

Den 19-20 november samlas vi hos vår lokalgrupp i Umeå och tillsammans lär vi

oss mer om klimaträttvissekamp och hur vi kan agera för en social, ekonomisk och ekologisk hållbar värld. Det spelar ingen roll vilka förkunskaper du har, alla har något att bidra med.

Genom att agera tillsammans kan vi vara den rörelse som kräver samhällsförändring och skapar den värld vi vill leva i – en värld där folket har makten. En värld där rättvisa kommer först. Vi har makten att förändra!

För att anmäla dig, mejla hej@jordensvanner.se så skickar vi länk till anmälningsformuläret. Som medlem i Jordens Vänner har vi möjlighet att betala delar av din resa. Inte medlem ännu? Bli det med några klick på vår hemsida: www.jordensvanner.se/stod-oss/medlem/

Reklamkampanjen Svenska Skogen vinner Svenska Greenwashpriset 2022

Årets vinnare av Svenska Greenwashpriset blir pr-kampanjen Svenska Skogen. Det stod klart under prisutdelningen 20:e oktober som hölls under Hållbarhetsfestivalen i Göteborg. Motivering: "2022 års vinnare av Svenska Greenwashpriset, pr-kampanjen Svenska Skogen (skapad av Svensk Skogskommunikation AB som består av branschorganisationerna LRF Skogsägarna och Skogsindustrierna), menar att det är bra för klimatet att skogen brukas enligt dagens modell. Modellen handlar till stor del om att skapa kalhyggen och monokulturer, vilket gör att arter dör ut i en rasande takt och raderar skogens viktiga funktion som kolförråd. I motsats till vad den här pr-kampanjen försöker hävda, så motverkar dagens skogsbruk klimatmålen. Svenska Skogen har under många år lagt miljardbelopp på en kampanj som är ett skolexempel på greenwashing eftersom den påstår att ökat skogsbruk enligt rådande modell skulle vara klimatsmart. Dessa pengar hade istället kunnat användas till att ställa om skogsbruket

till att bli klimatsmart på riktigt. Därför är Svenska Skogen en värdig vinnare av Svenska Greenwashpriset 2022"

Jordens Vänner ordförande Nastaran Zargari kommenterar vinnaren såhär: – Svenska Skogen anstränger sig genom påkostade och missvisande PR-kampanjer för att framställa skogen som artrik och sprudlande av liv samtidigt som bolagen bakom kampanjen orsakat ödeläggelse av våra skogar. Att så många röstade på Svenska Skogen indikerar att skogsindustrin inte kan gömma sig bakom gröna pr-kampanjer. Istället för att spendera långt över 135 miljoner på grön marknadsföring bör de resurserna riktas mot att ställa om skogsindustrin så att den slutar utgöra ett hot mot den biologiska mångfalden och helt låter bli att bruka skyddsvärd skog.

Det blev en ovanligt jämn match mellan två av kandidaterna, nämligen Svenska Skogen och svenska staten. Gruvbolaget Beowulf Mining, som har för avsikt att öppna en ny gruva i Gällöck/Kallak, hamnade på tredje plats.

Gå en kurs: Klimaträttvisa lokalt och globalt

Nu är det hög tid att anmäla sig till kursen Klimaträttvisa lokalt och globalt på Färnebo folkhögskola. Kursen riktar sig till dig som vill starta projekt eller aktiviteter kring lokal matproduktion och lokal förnybar energi som en del i att arbeta för ett rättvist samhälle på platsen där du bor. Det kan handla om att starta en inköpsförening eller tillsammansodling för lokal mat, om att arbeta för sol- och vindenergi i ditt kvarter, gynna samäkning eller starta ett cykelkök. Det kan också vara att driva opinion för att få kommunen att underlätta ett klimatsmart liv. Särskilt fokus ligger på hur man kan skapa en rättvis omställning i samarbete mellan arbetare, människor i marginaliserade stadsdelar och på landsbygden. Syftet är att skapa en klimatrörelse som är öppen för fler människor och som grundar sig i lokalsamhällets organisering.

Kursen pågår en termin, startar den 9:e januari och ges på distans på halvfart, med två träffar på plats i Österfärnebo och en studieresa. Arrangörer är Färnebo folkhögskola, Jordens Vänner, Klimataktion och Stad och land-nätverket. Alla åldrar, bakgrunder och erfarenheter behövs! Välkommen att söka via skolans hemsida: www.farnebo.se

Jordens Vänner årsmöte 2023...

....kommer att äga rum **29-30 april** på kansliet i Göteborg. Mötet kombineras med en nationell träff, och det går fint att vara med bara på träffen eller bara på årsmötet. Mer info kommer, men skriv upp datumet redan nu!

Kampanj för att göra företagsansvar till EU-lag

Nu lanserar ett 100-tal organisationer kampanjen **Justice is Everybody's business**, där man kräver att en ny EU-lag sätter stopp för företags kränkningar av mänskliga rättigheter och miljö.

EU-kommissionen har tagit fram ett förslag på en EU-lag där företag ska kunna ställas till svars när de skadar människor och miljö. Men förslaget är i sin nuvarande form inte tillräckligt, med många kryphål och sätt för de ansvariga att smita undan. Därför lanseras nu kampanjen Justice is Everybody's business, där ett stort antal miljö- och rättviseorganisationer går samman för att göra lagen verksam för att stoppa kränkningar av mänskliga rättigheter och miljö. Genom kampanjen ställer man dessa 10 krav för att lagen ska:

1. Tvinga företag att respektera mänskliga rättigheter, miljön och klimatet.

2. Göra företag skyldiga att förebygga och stoppa skador.

3. Hålla moderbolag ansvariga i domstol för skador som inträffar i hela deras värdekedja. Inga kryphål!

4. Garantera kollektiv förhandling för fackförbund och ge arbetstagarrepresentanter en riktig röst när det gäller due diligence, i varje steg.

5. Ta itu med klimatkrisen genom att tvinga företag att minska utsläppen i hela deras värdekedja.

6. Skydda planeten genom att ställa företag till svars för alla möjliga miljöskador.

7. Tillämpa due diligence-krav på alla företagsrelationer i alla delar av värdekedjan.

8. Ge fackförbund, civilsamhälle och människor som skadats av ohederlig företagspraxis möjlighet till rättvisa i EU-domstol.

9. Kräva samråd med alla som berörs av företagets verksamhet, samt kräva samtycke när det behövs.

10. Ge myndigheter mandat att utreda och sanktionera företag.

Var med och kräv att företag ska ta verkligt ansvar för mänskliga rättigheter och miljö! Det kan du göra genom att skriva under uppropet på www.justice-business.org/, och genom att engagera dig i kampanjen tillsammans med Jordens Vänner, mejla då: foretagsmakt@jordensvanner.se. På sociala medier kan du hjälpa till genom att dela kampanjens inlägg och tagga #JusticeNotProfit #HoldBizAccountable.

Tillsammans gör vi rättvisa till allas ansvar!

JUSTICE IS EVERYBODY'S BUSINESS.

Musik för rättvisa när Changemakers arrangerar konsert i Göteborg

För att uppmärksamma kampanjen Justice is Everybody's business bjöd Jordens Vänner Changemakers på spelning på Frilagret i Göteborg.

En tidig oktoberkväll på kulturhuset Frilagret i Göteborg bjöds en liten men taggad publik

på Samira Manners sagolika stämma och Teck Noirs svängiga röst. Flávia Cieplinski, internationell projektledare på Jordens Vänner, informerade om kampanjen mellan akterna. Zelal Erdal var med och arrangerade kvällen genom Changemakers (Jordens Vänner ungdomsprojekt) och såhär sa hon om varför just den här kampanjen kändes självklar att uppmärksamma på det här viset:

– Den går helt i linje med vad vår grupp jobbar med, såsom jämlikhet, antirasism, mänskliga rättigheter och klimaträttvisa. Sen är konstnärliga uttryck ett bra sätt att använda när det kommer till att förmedla budskap. Musik kan verkligen påverka och det är kul att vi fått hit två grymma musiker som båda ställer upp gratis för att de tycker detta är en så viktig fråga.

Berättelsefokus i ny film om klimatkrisen

RECENSION

av **ALICE GIMBRO FRISK**

Aktiv i Jordens Vänner

SE FILMEN
youtube.com

Vid en första anblick kan den stjärnpäckade listan av medverkande, med bland annat Billie Eilish (initiativtagare och exekutiv producent), Girl in Red, Yungblud och Vivienne Westwood få det att verka som någon sorts kändisfilm - men i själva verket är den något helt annat. Genom att dela upp dokumentären i fem kapitel ger skaparna oss en intim inblick i de medverkandes perspektiv på respektive tema, och allt knyts ihop med att några av dem berättar om vad som ger hopp inför framtiden.

På knappt 40 minuter hinner filmen behandla många svåra ämnen och trots att den är kort hinner jag flertalet gånger bli riktigt emotionellt engagerad. I delen om klimatångest ger Tori Tsui en välutvecklad bild av hur komplex och djupt personligt fenomenet är, trots att det är något som så många delar. Intervjuerna överlappas med klipp från ämnet de pratar om och jag känner - detta är på riktigt.

Stundvis blir det förvånansvärt systemkritiskt: "I just feel like all western civilizations should re-evaluate their own knowledge about everything", säger Girl in Red som pratar om vikten av att ge plats åt urfolk och traditionell kunskap i omställningsarbetet. Modeskaparen Vivienne Westwood kritiserar öppet hela det kapitalistiska systemet: "The problem is capitalism, and if you start to know that you will start to understand the world". Budskapet om behovet av systemförändring är tydligt, om än mest genom exempel på hur små förändringar kan göra stor skillnad när de genomförs strukturellt.

"OVERHEATED THE DOCUMENTARY: A film for a critically overheated planet" är namnet på den 38 minuter långa dokumentären där världskändisar delar scen med aktivister och urfolkspersoner i en djupt personlig diskussion om klimatkrisen och hur vi kan tackla den - om vi står enade.

Mitt favoritkapitel är det som kallas "Letters from the frontiers". Här centreras historier av Enqueri Ehuenguime, ledare för waoranifolket i Amazonas, Sofia Jannok, samisk sångerska och aktivist, samt aktivisten Daniella Ingabire från Burundi. Intervjuerna är filmade i deras hemmiljöer och både Sofia och Enqueri ses i såväl skog som kälhygge. Det är både naket och sårbart - de målar ärligt ut den desperata situation många befinner sig i. "If my grandfather was alive today, he'd probably cry blood because it has never been so severe as it is now" säger Sofia Jannok. Samtidigt är budskapet tydligt: Urfolk och de som lever i de områden som är mest utsatta för klimatförändringarna har kunskaperna som krävs för att tackla krisen.

Dokumentären fokuserar mer på de personliga berättelserna om klimatkrisen, istället för att komma med ny och övertygande fakta om hur illa läget är. Trots att majoriteten av intervjuerna filmas i studio, lyckas man genom färgstark och kreativ redigering ge ett nytänkande intryck och det känns inte som ännu en dammig dokumentär.

Filmen är delvis tung, men avslutas optimistiskt. Många lyfter de yngre generationerna som en källa till hopp - den ökade kunskapen men framförallt ungas engagemang. Filmen kommer inte med mycket nytt för den insatta, men ger en känsla av optimism och vilja att fortsätta kämpa. Att vi tillsammans kan skapa en hållbar framtid för alla. För i slutändan är det budskapet som hela dokumentären vill förmedla, som Vanessa Nakate säger: "A beautiful and sustainable future is possible for all of us". Vi uppmuntras att lyssna på de mest utsatta och att vi, om vi går tillsammans i kampen kan klara klimatkrisen. Jag må vara naiv, men jag tror på det. o

"Modeskaparen Vivienne Westwood kritiserar öppet hela det kapitalistiska systemet"

App ska skapa klimatengagemang bland elever i internationellt projekt

Tänk om klimatfrågan kan vara något som det också är roligt att kämpa för? Att öka engagemanget för klimatet bland unga med hjälp av teknik är syftet med den app som flera Friends of the Earth-grupper just nu utvecklar genom ett projekt med Erasmus+.

SPEL

av **LYDIA RYSAVY**
Projektledare på
Jordens Vänner

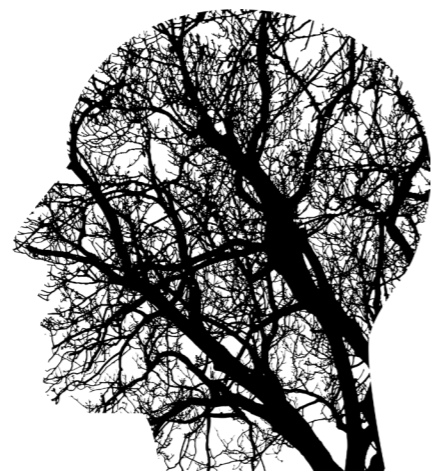
Vad får människor att engagera sig? Det är en fråga jag ställer mig nästan dagligen. Som aktivist är det ibland nästan omöjligt att förstå hur man INTE kan göra något - när man vet om alla orättvisor och kriser som världen befinner sig i. Men alla fungerar olika, så tyvärr finns det inget enkelt svar. Nästan alla elever lär sig om växthuseffekten i skolan. Om insektsdöden. Om metanutsläpp från köttproduktion. Men även när det handlar om en existentiell kris blir det inte till mer än några fler siffror att komma ihåg, några fler begrepp att plugga in inför tentan. Kunskapen ÄR en del av svaret. Men inte hela. Att sedan göra något med kunskapen ingår nämligen inte i läroplanen.

Skolan har ett otroligt stort ansvar i att sätta grunden för ungdomar till att kunna delta i demokratin och engagera sig i ett samhälle som hotas av klimat- och ekologiska samt sociala kriser. Dagens verktyg som används i klassrummet räcker dock i allt för många fall inte till. Men varför inte kombinera kunskap med engagemang från början? Det är grundidén med så kallade actionbounds - en app som används i ett ERASMUS+ projekt som Jordens Vänner i fem olika länder i Europa just nu utvecklar. Idén är att lära sig genom att man själv är aktiv, istället för tvärtom. Genom att gå runt i staden eller

i klassrummet och lösa gåtor, quiz och uppgifter ligger fokus på att utforska, utmana varandra och spela. Appen kombineras med workshops och riktar sig till olika åldersgrupper mellan högstadies- och gymnasienivå. Ämnen som tas upp är allt från klimaträttsliga och aktivism till matsuveränitet och energi.

Jordens Vänner i Sverige har varit delaktig i att utveckla appens och workshopens innehåll för två olika så kallade actionbounds. En av dem handlar om aktivism och ska ge möjlighet att själv prova på att engagera sig, lära sig både vilka olika former av aktivism som finns, hur de kan se ut i praktiken och inspirera till att använda sin kreativitet i att utforma demonstrationer och aktioner. Den andra, som utvecklas tillsammans med Friends of The Earth i Bulgarien, riktar sig till lite yngre elever och tar dem på en resa genom matsuveränitetens värld för att ge insikt i var maten vi äter kommer ifrån och var den hamnar, med hjälp av en interaktiv berättelse. Storytelling är ett sätt att göra det naturligt, istället för ansträngande, att lära sig. Alla fungerar olika, men vi hoppas att detta verktyg kan så ett frö hos ungdomar och lägga en grund för dem som väljer att använda sina röster. Snart ser vi fram emot att testa projektet i de första klassrummen. o

Axel Eriksson: ”Värderingar behöver stå i centrum för ekologisk hållbarhet”

De individuella anledningarna till att vi arbetar för ett bättre klimat är många, samtidigt är de inget vi pratar särskilt ofta om. Axel Eriksson, aktiv i Jordens Vänner och ungdomsrepresentant i FN:s klimatkonvention UNFCCC, reflekterar kring hur detta påverkar våra strategier och sätt att se på klimatkampen.

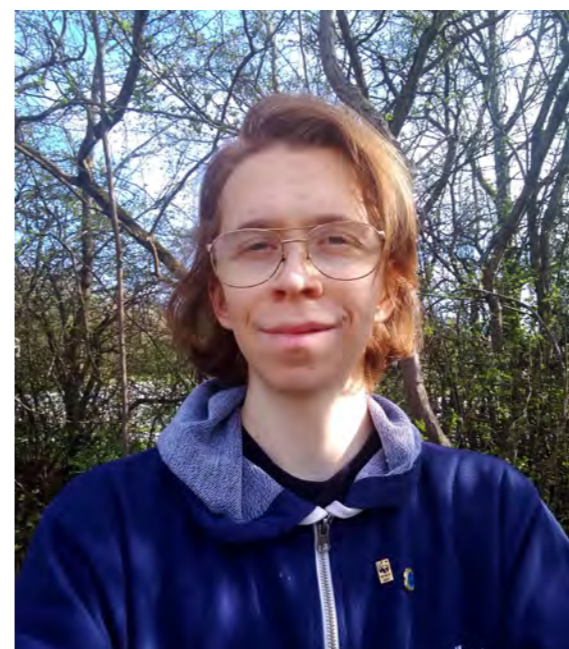
TEXT Axel Eriksson FOTO Privat

KRÖNIKA

Hållbarhet har blivit någonting en ”ska” bry sig om, utan att behöva ge vidare motivering. När det kommer till ekologisk hållbarhet, i bemärkelsen att bemöta vad som inom FN kallas ”den trippla planetära krisen” - klimatförändringar, förlust av biologisk mångfald och föroreningar - är det ofta svårt att bedöma tillräckligheten i såväl individers agerande som länders, företags och andra organisationers arbete. Jag upplever att en viktig orsak till detta är att det sällan talas explicit

om grundläggande motiv till att agera för miljön. Vi ges inte heller särskilt mycket utrymme för osäkerhet kring våra avvägningar.

Med kriser som existentiellt hotar 1) nutida och framtida individers förutsättningar att leva ett säkert och värdigt liv och 2) rätten för djur och natur att existera ostörda av människor, är det svårt att självsäkert hävda att mina prioriteringar är de rätta. Jag anser att det därför är viktigt att ge värderingar mer plats och erkänna att avvägningen mellan olika intressen är för svår för en enskild individ att göra, sett till de planetära krisernas komplexitet och omfattning.

AXEL ERIKSSON

► Ålder: 20

► Gör: Pluggar teknisk fysik i Lund

► Engagemang: Är med i många olika organisationer, bland annat Jordens Vänner. Är en av två ungdomsrepresentanter för Sverige i FN:s klimatkonvention, UNFCCC, vilket innebär deltagande i Sveriges delegation och rollen som representant för ungdomars åsikter i det sammanhanget. Är även engagerad inom Global Youth Biodiversity Network, vilket är en organisation som representerar unga inom FN:s konvention för biologisk mångfald, CBD, som består av unga från hela världen.

► Därför engagerar jag mig: Jag har alltid brytt mig om klimat- och djurrättsfrågor. I klimatfrågan började jag engagera mig ordentligt 2020, och därefter har min önskan om att bidra till systemförändring bara växt. Jag vill engagera mig så att jag når fram till beslutsfattare snarare än till individer. Det var också därför jag sökte mig till uppdraget som ungdomsrepresentant. Jag vill se till att unga får sina röster hörda där de behövs och kan göra skillnad.

Efter att ha läst Flygpratarguiden, en text av nätverket Vi håller oss på jorden, frågar jag numera såväl personer jag nyss träffat som vänner och bekanta: ”Vad tycker du om flygresande?” Jag upplever att detta är ett bra sätt att påbörja en öppen diskussion om vad vi individer gör för prioriteringar för miljön. Även om jag gärna undviker att lägga stort fokus på individuell omställning tycker jag att det är viktigt att utgå från personliga värderingar och prioriteringar. Jag är övertygad om att dessa samtal kan föras utan skuld och skam om var och en visar vilja att höra den andras perspektiv. När jag berättar att de två ovan nämnda existentiella hoten får mig att engagera mig, möts jag ofta av förståelse och bekräftelse av att ekologisk hållbarhet är viktig. Jag är övertygad om att diskussionen kan avstigmatisera individuell miljöpåverkan och göra frågor om hållbarhet mer jordnära.

Jag ser även på samhällsnivå samma avsaknad av tydligt kommunicerade motiv för hållbarhetsarbete. Genom att självsäkert intyga att de arbetar för hållbarhet, upplever jag att politiker, företagsledare och andra makthavare kan plocka enkla poäng. Att som utomstående individ vara insatt i alla konsekvenser av deras hållbarhetsarbete är inte möjligt. Det är därmed enkelt för makthavare att påstå att de gör tillräckligt. För att inte lägga bördan att granska detta arbete på individer, anser jag att makthavare behöver tydliggöra sina motiv för ekologisk hållbarhet. De behöver även erkänna vilken inverkan deras beslut har på människors och naturens livsvillkor genom att tala om minskad miljöpåverkan som en skyldighet, snarare än en gåva.

Sammanfattningsvis anser jag att det är viktigt att komma ihåg att vara tydlig med varför handling för miljön är viktig. Det handlar i grund och botten om medkänsla för andra människor, för naturen och för framtida generationer. Jag tror inte att detta helt plötsligt kommer att lösa de tre planetära kriserna, men det är ett nödvändigt första steg för att säkerställa en gemensam vilja att hitta riktiga lösningar. Min uppmaning till dig är därmed: Våga prata om varför du engagerar dig, och uppmana andra att göra likadant! ◉

Revolt ur förtvivlan

- Rebellmammorna vill se handling istället för ord

De kallar sig Rebellmammorna och har på kort tid vuxit till en folkrörelse som syns över hela landet. Sittandes eller liggandes intar de stadsrummet och med hjälp av känslor vill de förmedla sin förtvivlan över hur deras barn kommer att drabbas av klimatkrisen om utsläppen inte minskar kraftigt. Vi tog ett snack med Sara Nilsson Lööv, en av de rebellmamor som drog igång det hela.

TEXT Lovis Aaröe

Sara Nilsson Lööv vid Riksdagens öppnande i september då Rebellmammorna genomförde en stor manifestation. FOTO: MARTIN SMEDJEBÄCK

Hej Sara, berätta om Rebellmammorna och hur det hela startade!

Jag och ett antal andra mamor började träffas informellt för att dela känslor kring klimatkrisen och fokus var hela tiden på hur vi skulle kunna göra skillnad. Det var en slump att alla var mamor och vi började fundera på hur vi kunde göra något utifrån mammarollen. Sen växte en idé fram om hur det skulle kunna gå till. Efter vår första manifestation i Stockholm har det bara rullat på. Nu är vi uppe i nästan 12 olika städer där rebellmamor gör aktioner. Sist var vi 150 mamor vid riksdagens öppnande.

Vilka reaktioner har ni fått från barn och unga?

Barn som passerar tycker det är häftigt att det är mamor som sitter där. Vi hade ett intressant inslag där ett gäng tonårsskollar stannade och kollade. En av dem var mer dominant och försökte på olika sätt att håna oss. Men han fick inte med sig kompisarna. Nånting i det vi gjorde slog an hos dem. De stod kvar väldigt länge och tittade. Annars har vi fått en del reaktioner från lite äldre ungdomar som själva varit engagerade. Många har blivit berörda och gråtit.

Vad tycker du att föräldrar idag bör förmedla till sina barn?

Det är jätteviktigt att uttrycka att man stöttar deras

engagemang, men att man som vuxen tar huvudansvaret. Man får läsa på och sätta sig in det som ens barn har koll på och kolla upp hur man kan agera. Att vi vuxna inte bara dumpar klimatproblemen på unga, utan även ansvaret för den största kris vi nånsin stått inför, är skamligt. Många unga är frustrerade och vi vill visa att de inte behöver göra det här på egen hand. Min ena son hade jättemycket klimatångest. Men för ett tag sen sa han: "Nu tänker jag inte så mycket på det längre för nu kämpar ni mamor, så kan jag få göra elvaåringsgrejer."

”Vi vill visa att de inte behöver göra det här på egen hand”

Vad tycker du att politiker och andra makthavare ska förmedla till dagens yngre samhällsmedborgare?

De ska visa att de tar klimatkrisen på allvar och genomför det som krävs, genom systemförändrande och genomgripande åtgärder. Det bör ske via handling snarare än via ord. De ska inte dumpa över det här på de unga.

Om du fick drömma, vad hoppas du på för scenario för dina egna barns framtid?

Jag hoppas att vuxen världen har tagit sig samman innan vi nått en punkt där alltför många självförstärkande processer dragit igång. Så att det fortfarande är möjligt att få tillbaka jorden i ett stabilt läge. Jag hoppas att vi har kvar demokratin och att vi lyckats nå en social tipping point där de flesta kommit loss ur passiviteten. Att vi fokuserar på problemlösande och inte ursäcker. ○

Efter Stockholm+50: Tydligt att attityd spelar roll

Kan människan återskapa sin relation till naturen? Och skulle en sådan förändring, där människors attityder väger tungt, kunna hjälpa till att stoppa de skenande klimatförändringarna? Eller är det för sent? Óla Alsaadi är aktiv i Jordens Vänners Changemakers och delar med sig av sina reflektioner efter att ha deltagit under FN-konferensen Stockholm+50.

TEXT Óla Alsaadi FOTO Zelal Erdal

KRÖNIKA

juni 2022 samlas representanter från omkring 150 länder i Stockholm för att diskutera klimatkrisen. Detta är ett uppföljningsmöte till det som genomfördes för 50 år sedan, vilket var det första i sitt slag som handlade om miljöfrågor. Då togs det fram en lista med 109 rekommendationer på mål och åtgärder som behövde tas för att undvika en katastrof. Självklart blir ingen förvånad när forskarna nu visar på att världens ledare efter 50 år knappt nått 10 procent av målen. Enligt forskarna är detta till stor del på grund av att vi inte har lagt "ansvarsskyldighet" på ledare och politiker för att de ska gå vidare med planen. Man har haft 50 år på sig att undvika en kris som hotar mänskligheten och planeten i sin helhet. Det är klart att makthavarna har svikit oss. Jag, liksom många andra unga personer känner mig besviken och arg.

Forskarna å andra sidan har studerat avsaknaden av reaktioner på krisen och insett att vi, för att vi verkligen ska kunna hindra en förvärring, måste ta till andra åtgärder än de som gjorts hittills. Just nu pratas det mycket om vikten av att gå tillbaka till våra rötter. Enligt rapporten från Stockholm+50 (www.stockholm50.report/unlocking-a-better-future.pdf) är attitydförändringar en nyckel för att kunna gå vidare med planen.

Människans hela existens är beroende av naturen och ekosystemen. Utan allt som människan utvecklat hade vi inte kunnat dominera jorden. Studierna visar också att varken uppfinnaren eller den senaste teknologin kan visa oss vägen för att ta oss vidare. Nej, det är snarare urfolk och hur de uppfattar naturen och miljön runt omkring sig som kan göra det. Rapporten visar att den största biologiska mångfalden finns i urfolksområden, där markhanteringen har visat sig resultera i en ökning av inhemska arter och en sällsynt artrikedom. Många ursprungsbefolkningar har behållit

sina traditioner och sina filosofier som de utvecklat under hundratals år. För dem är naturen helig och ska behandlas med respekt. De ser inte sig själva som mästare över naturen utan som en del av den.

För att kunna rädda planeten behöver vi åter skapa en stark relation till miljön. En relation som vi människor förstört när vi gjort oss själva till härskare över jorden och alla dess resurser.

Men om synen på jorden som en tjänare för oss människor att utnyttja aldrig uppstått - hade jag då kunnat sitta och skriva denna text på min dator, bekvämt i mitt rum med elektricitet och internet och smuttat på te som producerats i Kina? Efter allt vi gjort för att separera oss från naturen - kan vi verkligen ändra på våra fundamentala idéer för att rädda klimatet? Har vi gjort ett smart val eller har vi helt enkelt stakat ut vägen till vår utrotning? Efter all den tid makthavarna haft på sig utan att åstadkomma förändring återstår detta att se. ○

Att hitta sin plats i miljörelsen

Vägarna in i kampen för miljö och rättvisa är lika många som de individer som engagerar sig. Avgörandet kan vara alltifrån en känslös skogs promenad till en omskakande filmvisning. Vad man sedan gör för att aktivera sig varierar lika starkt. Edit Fahlgren, aktiv i Jordens Vänner, berättar om hur det gick till när hon startade sin resa som klimatkämpe.

KRÖNIKA

av **EDIT FAHLGREN**
Aktiv i Jordens Vänner
ungdomsprojekt
Changemakers

Sex år gamla startar jag och min bästa vän en miljöklubb. Vi inreder ett loft i hans uthus, införskaffar oss ett bord med tillhörande stolar, ett detektiv-kit och varsin kikare, och inviger klubbens högkvarter. Vår plan är att Miljöklubben ska hålla på med två saker: 1. Att avslöja människor som är taskiga mot miljön, exempelvis genom att skräpa ner i naturen 2. Att lära människor om varför vi måste vara snälla mot miljön. Arbetet sätter igång. Vi gömmer oss i trädkojor och spionerar på förbipasserande och ritat affischer med orden "Var snäll mot vår miljö! P.S försök" som vi sätter upp runt omkring i det lilla samhället där vi bor. Vi pantar grannarnas pant och skänker pengarna till WWF. Små aktivistiska handlingar. Jag blir alldeles varm i hjärtat när jag tänker tillbaka på miljöklubben och vad fint det var att vi fick ta ett första steg in i miljörelsen genom den.

Jag heter Edit Fahlgren, är en artonårig tjej som är född och upp vuxen i vackra Umeå i norr. Att hitta sin plats i miljörelsen är något jag funderat en del på, och idag får jag lyxen att dela lite erfarenheter från hur det har sett ut i mitt liv.

Hösten 2021 börjar jag andra året på gymnasiet, och bestämmer mig tillsammans med en klasskompis för att åter ge liv till det Miljöutskott som tidigare hade funnits på skolan. Visionen är att skapa en gemenskap med utrymme att diskutera, resonera och grubbla tillsammans med andra kring frågor som rör miljö, klimat och vår framtid. Dessutom bär jag hela tiden på en längtan efter att få se människor hitta sin plats

i miljörelsen. Att vi, vår lilla elevförening, förhoppningsvis kan få leda till vidare engagemang för vår värld. Gruppen kommer igång och sedan starten har vi anordnat allt ifrån temamöten om ämnen som havet, kläindustrin och skogen, dokumentärvisningar, klädbytdagar och insamlingar till olika projekt. Vi har fått se många elevers resa från att sitta tysta och nervösa på ett möte, till att nu driva projekt inom utskottet. Jag går nu sista året på gymnasiet och känner mig mer förväntansfull än någonsin. Vi må vara få och små, men det vi gör är viktigt för både oss och moder jord. Det räcker.

Snart är det även två år sedan jag blev engagerad inom Jordens Vänner projekt "Changemakers." Tillsammans med andra unga får jag utlopp för min glädje i att påverka miljörelsen. Jag känner enorm tacksamhet gentemot Jordens Vänner för deras brinnande längtan efter att ge människor utrymme för sitt personliga engagemang. Tack! Nu blickar vi framåt mot nya projekt.

Många år har nu gått sedan Miljöklubben glansdagar och mycket har hunnit hända sedan dess. Både i mitt liv, och i miljö- och klimatkampen. Men informationen som fanns på Miljöklubben hemmapysslade, ljusgröna ID-kort, stämmer lika bra idag;

"Edit miljö jelte
Persgatan 12
föd 23 april
älskar att hjälpa miljön" ◯

Här är de vinnande bidragen i tävlingen #JordensFiendeNo1

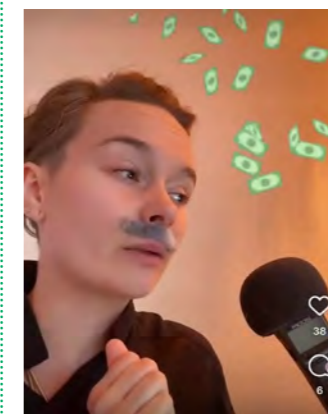
Danskoreografier, fotografier, teckningar, dikter, mockumentärer och sånger. Dessa är exempel på inkomna tävlingsbidrag till tävlingen som lekte med tanken på att utse antagonisten i berättelsen om miljörelsen: Jordens Fiende No. 1. Här presenterar vi de fyra vinnarna som med sina alster har berört, engagerat och underhållit många personer i sociala medier. I prispotten? En workshop med artisten och människorättsaktivisten Maxida Märak.

TEXT **Tineska Carlesson Magalhães & Sebastian Arrosamena Mellgren** FOTO **Privat**

Möt Nora

Nora har alltid känt en stark koppling till skogen och varit mycket medveten om dess välgörande egenskaper. Även musiken har alltid varit en självklar del av dens tillvaro. Oftast har dens musik inte varit politisk, utan mer fokuserat på att omvandla erfarenheter till låtar. Eftersom skogen alltid varit viktigt för Nora var det en självklarhet för den att ta sig an hotet mot våra skogar i sitt tävlingsbidrag, en sång. Den inspireras av artister som gör musik som är lätt att ta till sig och politisk utan att bli klyschig.

Möt Wanyi

Wanyi har tidigare varit aktiv i Fridays For Future Estland och i Sverige är kampen för samers rättigheter ett solklart sätt för henne att ta sig an miljörelsen. I sitt engagemang vill Wanyi skapa något transdisciplinärt som kan utgöra en bro mellan den akademiska världen och resten av samhället. Hon anser att activism, alltså konst som en form av aktivism, är ett kraftfullt sätt att amplifiera miljörelsens röst. Hon valde att skapa sitt verk i en offentlig miljö, nämligen ett foto i en park, för att på så sätt bjuda in människor att ställa sig på hennes sida. Handavtrycken på hennes ben symboliserar hur människor tar av naturen utan att fråga om lov.

Möt Nicole

När Nicole läste på om Sveaskog byggdes hennes frustration, sorg och maktlöshet upp. Nicole funderade på hur hon skulle kunna förmedla det till människor i många olika grupper. Ironi, humor och att gå rakt på sak med fakta blev hennes strategi. Tävlingsbidraget gjordes i appen TikTok, som hon upplever enkel att redigera i. Resultatet blev något som kan liknas vid en mockumentär, alltså en fiktiv dokumentär med humoristiska inslag. Nicole spelar både intervjuaren och representanten från Sveaskog, som levererar diverse motsägelsefulla uttalanden och undanflykter. ▶

Möt Lisa
Även om det inte alltid är lätt har Lisa alltid varit en person som säger ifrån när hon tycker att något är fel. Hen är en mångsysslare när det kommer till konstnärliga uttryck: Dans, musik och tecknande är tre saker hon gärna ägnar sig åt. Vår ambassadör Isabelle träffade Lisa på festivalen Öland Roots i somras, där hennes tävlingsbidrag blev till. I sin koreografi gestaltar hon ett djur i fångenskap bland nedhuggna träd. Budskapet är tydligt: Hur skogen mår påverkar också hur djuren mår.

Workshopen med Maxida Märak

Vi träffar Maxida Märak på café Dynamo i Stockholm en regnig eftermiddag i mitten av oktober. Målet med workshopen är att skapa ett utrymme för deltagarna att mötas och ta med sig en rejäl dos med inspiration från träffen. Maxida, som är en etablerad artist och en inspirerande berättare, delar med sig av sina egna erfarenheter som same, sin aktivism och hur hon använder musiken som ett verktyg för att nå ut.

Särskilt spännande är hennes budskap om att vi inte ska vara rädd för det "kommersiella" eftersom det kan hjälpa oss att nå ut till en bredare målgrupp. Givetvis gäller det att hitta något populärt som samtidigt resonerar med en själv. Det handlar om att förändra utan att själv förändras för mycket. Maxida är tydlig med att aktivism för henne handlar om aktiva val och inte om en titel. Hon betonar även hur viktigt det är att personer som kämpar för en bättre värld stöttar och avlastar varandra så att kampen i sig är hållbar och inte utmattande, då det kan vara en mycket krävande kamp att föra.

I tävlingen har deltagarna uppmanats att utgå från tre tidigare vinnare i Svenska Greenwashpriset, som Jordens Vänner årligen delar ut. Dessa aktörer var AP-fonderna, Preem och Sveaskog. Så vem blev slutligen utsedd till "Jordens Fiende No. 1"? Jo, det visade sig att alla fyra vinnarna hade valt att utgå från Sveaskog i sina tävlingsbidrag. Det är tydligt att skogsfrågan är glödhet i Sverige just nu.

ILLUSTRATION: MALJA MANNHAR

FOTO: PRESS

FAKTA: TÄVLINGEN JORDENS FIENDE NO. 1

Över sommaren höll Jordens Vänner i en tävling som gick under namnet #JordensFiendeNo1. Deltagarna uppmanades att utgå ifrån en av tidigare vinnare i Svenska Greenwashpriset (Sveaskog, AP-fonderna eller Preem) och göra ett kreativt bidrag på sociala medier med en motivering till varför just denne skulle vinna. Tävlingen ingår i projektet "Alla vinner på klimaträttvisa" med följande syften:

- Folkbilda kring miljö, klimat och mänskliga rättigheter
- Ge unga verktyg att delta i det demokratiska samtalet om hur deras framtid ska se ut

Om dokumentären "O território"

- Huvudrollsinnehavaren Bitaté berättar

Invasioner, skogsbränder, hot och våld präglar vardagen för många av Brasiliens urfolksgrupper. I dokumentären "O território" tar vi del av en historia som pågår varje dag i ett splittrat Amazonas. Här berättar filmens huvudperson, Bitaté Uru-eu-wau-wau, om skapandet av dokumentären.

TEXT Bitaté Uru-eu-wau-wau FOTO Alex Pritz & Gabriel Uchida

Ta del av bidragen på Instagram under hashtaggen #jordensfiendeno1. Kolla även in Instagramkontot jordensfiendeno1

Producenten och filmaren Alex Pritz anländer 2018 till den brasilianska delstaten Rondônia för att göra en dokumentär med miljöaktivisten Ivaneide Bandeira Cardozo, känd som Neidinha da Associação Kanindé, och Jupaú-folket, även känt som Uru-eu-wau-wau. Filmen ska handla om skydd av Uru-eu-wau-waus ursprungsterritorier och mänskliga rättigheter.

Neidinha accepterar bara att filma om Uru-eu-wau-wau får delta i hela processen, de måste själva få agera filmare så att de kan visa verkligheten ur sina egna perspektiv. Hon vill även att inkräktarna ska filmas för att visa hur de tänker och handlar. Det tar månader av samtal med samhället för att nå en överenskommelse och få tillstånd från de olika grupperna. Det är inte enkelt, de äldre är misstänksamma mot sådant som kommer utifrån, framförallt för att de redan har upplevt flera filminspelningar där man inte låtit dem vara med och bestämma.

Dokumentären "O Território" (Territoriet på svenska, reds. anm.) börjar produceras 2019, efter att samhället gett sitt samtycke. Dokumentären börjar med att Awapy, ordförande för Uru-eu-wau-wau/Jupaú Indigenous People's Association, ersätts av Bitaté Uru-eu-wau-wau, som blir en av filmens huvudroller. Valet genomförs efter att Bolsonaro 2018 valts till president i Brasilien. I sina tal uppmanar presidenten inkräktarna att invadera urfolkens territorier. Nyligen har det även skett en större invasion i Rondônia där inkräktarna skjutit på skyltar om övervakning av FUNAI (den nationella myndigheten för urfolk) och hotat att de ska invadera byar och mörda barn och vuxna.

Filmen visar verkligheten för människorna i Jupaú/Uru-eu-wau-wau och vad de dagligen möter inom territoriet med attacker från skogshuggare och prospektörer. Vi får bevittna de hinder grupperna möts av när de skyddar markerna, vilket de måste göra själva eftersom det inte finns någon säker övervakning av gränserna.

I filmen följer vi Bitaté Uru-eu-wau-wau, urfolksaktivisten Neidinha och resten av samhället när de försvarar sina territorier från inkräktare som vill använda markerna för bland annat naturresursutvinning och boskapskötsel. FOTO: GABRIEL UCHIDA

Bitaté Uru-eu-wau-wau blir dokumentärens huvudperson när han som 18-åring väljs till ny ledare för Uru-eu-wau-wau/Jupaú-folket. FOTO: GABRIEL UCHIDA

FUNAI:s bevakning fungerar inte och skyddet av människorna är inte tillräckligt. Däremot blir drönare, gps, kameror och radio till stor nytta i övervakningen. Unga, kvinnor och män i samhället utbildas i att använda tekniken som blir ett kraftfullt verktyg för att fördöma avskogning och illegal boskapsuppfödning.

Parallellt med urfolkens kamp för att beskydda sina marker ges historien om hur inkräktarna arbetar illegalt inne på territoriet, om hur invasionerna går till och om varför de avverkar skog. De ser det som att deras verksamhet är ett framsteg för Brasilien.

Under inspelningsperioden mördas en urfolksledare. Det sker den 18 april 2020, kvällen före "Urfolksdagen" i Brasilien, och hans kropp lämnas kvar på en väg 15 km från sin by. Mordet är en ofattbar förlust för samhället. Ari Uru-eu-wau-wau har varit en viktig ledare för de människor som arbetar till-

sammans i övervakningsteamet. Filmteamet chockas och känner att de inte kan fortsätta filma. Samhället beslutar dock att inspelningen ska fortsätta, för att visa verkligheten för Uru eu wau wau-folket och för att fortsätta Aris arbete.

Filmen blir klar i slutet av 2021 och i januari 2022 tas den till Sundance-festivalen, en av USA:s största dokumentärfilmfestivaler. O território vinner två priser och därefter har den tilldelats 16 andra utmärkelser. O território köps av National Geographic och snart kommer filmen på bio i länder över hela jorden. O Território skildrar urfolkens verklighet i Brasilien och visar hur konflikter skapas mellan småproducenter som - manipulerade av det brasilianska politiska och ekonomiska systemet - invaderar urfolkens marker vilket gör att storproducenter, affärsmän och politiker tjänar mer och mer. [O](#)

Skylt om övervakning från den nationella myndigheten för urfolksfrågor - peprad med skott. FOTO: GABRIEL UCHIDA

Vill du stötta Kanindés arbete för att skydda regnskogen och sina rättigheter? Bli månadsgivare eller swisha en gåva till 1232789949

Tillåt oss att presentera... ...våra sprillans nya julkort!

I år är vi glada över att kunna presentera fyra nya julkort som vi säljer till förmån för vårt regnskogsarbete. Serietecknaren Johanna Larsson Pinedo har illustrerat tre unika motiv som representerar Jordens Vänners verksamhet och värderingar. Ytterligare ett kort finns att välja, där motivet speglar hur skogen runt hela jorden är hotad och hur Jordens Vänner arbetar med ett helhetsperspektiv där internationell solidaritet är en nyckel för att ställa om och skapa klimaträttvisa. Som vanligt kan du även beställa våra klassiska gåvobevis.

KLAPPAR OCH KORT för en klimatsmart och solidarisk jul!

Genom att ge bort ett gåvobevis eller skicka våra fina julkort är du med och stöttar våra partnerorganisationers arbete med att skydda regnskogen och urfolks rättigheter.

Illustrationer av Johanna Larsson Pinedo. Alla kort är dubbelvikta och går att ställa.

"Julbrasa"

"Tillsammans"

"Solidarisk jul"

"Skog för framtid"

Julkort 25 kr/st

Fyll i antal av varje motiv:

Julbrasa:	<input type="text"/>	st
Tillsammans:	<input type="text"/>	st
Solidarisk jul:	<input type="text"/>	st
Skog för framtid:	<input type="text"/>	st

Julkort 5-pack 100 kr

Fyll i antal av varje motiv:

Julbrasa:	<input type="text"/>	st
Tillsammans:	<input type="text"/>	st
Solidarisk jul:	<input type="text"/>	st
Skog för framtid:	<input type="text"/>	st

Julkort, skyddar 1000 hektar skog, 100 kr/st

Fyll i antal av varje motiv:

Julbrasa:	<input type="text"/>	st
Tillsammans:	<input type="text"/>	st
Solidarisk jul:	<input type="text"/>	st
Skog för framtid:	<input type="text"/>	st

Julkort, skyddar 2500 hektar skog, 250 kr/st

Fyll i antal av varje motiv:

Julbrasa:	<input type="text"/>	st
Tillsammans:	<input type="text"/>	st
Solidarisk jul:	<input type="text"/>	st
Skog för framtid:	<input type="text"/>	st

Du kan också beställa via jordensvanner.se - Mail: order@jordensvanner.se - Telefon: 031-12 18 08

Gåvobevis som skyddar regnskog

Storlek A4. Fyll i valfritt belopp och antal
bredvid önskat motiv:

Regnskog: kr st
Fjäder: kr st
Barn i träd: kr st

Jag önskar att gåvobevisen skickas hem till mig.

Jag önskar att Jordens Vänner skickar gåvobevis 1 till:

Jag önskar att Jordens Vänner skickar gåvobevis 3 till:

Hälsning på gåvobeviset:

Jag önskar att Jordens Vänner skickar gåvobevis 2 till:

Jag önskar att Jordens Vänner skickar gåvobevis 4 till:

Ett inbetalningskort kommer att skickas tillsammans med din beställning. Klipp längs den perforerade linjen och skicka beställningen till Jordens Vänner, Box 7048, 402 31 Göteborg

Namn:
Adress:
Postadress:
Telefon:

»ordförandekrönika

Låt Jordens Vänner bli tröst och sammanhang

KRÖNIKA

av **NASTARAN ZARGARI**
Ordförande Jordens Vänner

Det är oroliga tider och behovet av att ta oss ur fossilberoendet blir alltmer akut. De element som leder till mörka sinnen och kvävt hopp är många och starka, men kraften att verka tillsammans för en mer klimaträttvis värld är starkare, skriver Jordens Vänner ordförande Nastaran Zargari.

Det är mycket som händer nu som kväver framtidstron. En valrörelse där frågor om företagsansvar, mänskliga rättigheter och bistånd lyst med sin frånvaro. Ett slags "skydda det egna territoriet"-retorik i stället för att lyfta fram de samhällen och människor som redan idag upplever den ekologiska krisen och vad vi kan göra för att reparera skadorna.

Vi vet ännu inte om och hur Ulf Kristersson och hans regering planerar att ta oss ur fossilberoendet och vilket ledarskap som väntas. Kriget i Ukraina, Jemen, Libyen med militära interventioner talar för att vi behöver bli fossilfria nu. Den fossila ekonomin är en stor orsak till krig och konflikter som resulterar i brott mot humanitär rätt, korruption och kränkningar av mänskliga rättigheter. Vi vet att länder vars ekonomi till stor del bygger på olja och gas hamnar i krig och konflikter oftare än andra. Det är den ryska exporten av gas och olja som finansierar kriget i Ukraina.

Det är en märklig tid, ett Sverige med hårdare debattklimat och en retorik där grupper ställs mot varandra. Till exempel har argumentet lyfts fram om att Sverige inte kan ta hand om eller ta emot människor som flyr krig om landet också ska kunna finansiera områden inom välfärden. Vidare har regeringen gått ut med att dra ner på biståndet för att finansiera flyktingmottagandet från kriget i Ukraina. Dessa frågor ska inte ställas mot varandra, vi ska inte acceptera annat än att alla människor ska ha möjlighet att leva ett tryggt liv. Historien visar vad främlingsfientlighet särskilt under ekonomiskt svåra tider kan leda till. Därför måste vi

nu hjälpas åt och se till att biståndet och välfärden inte blir frågor som används som slagträ för att slå ned människors rättigheter och friheter.

För mig är mitt engagemang som ordförande i Jordens Vänner ett sätt att navigera mig igenom omvärldens svårbegripliga växlingar. Jag brukade vara deprimerad och känna att det inte går att åstadkomma förändringar som vi behöver. Det är svårt att ensam åstadkomma förändring och samtidigt bära på alla tunga känslor. När jag gick med i Jordens Vänner fick jag ett större sammanhang - jag blev en del av världens största miljöorganisation.

Varje gång de mörka tankarna tar över tänker jag på alla tusentals engagerade människor som varje dag gör någonting för ett bättre samhälle. Människor mobiliserar sig för att stämma stora företag som kränker urfolks rättigheter och förstör den biologiska mångfalden. Människor engagerar sig för att pusha politiker och institutioner att använda kloka lösningar som redan finns. Det är den här kraften vi behöver. Politiker gör inte tillräcklig för att fasa ut fossila bränslen och underlätta för oss medborgare att leva inom de planetära gränser där människor och natur inte exploateras. Men vi på Jordens Vänner vet och tror på att förändringen sitter i gräsrotterna.

FOTO: ARENABOK.SE

Stöd urfolkens kamp för Amazonas regnskogar

Bli månadsgivare: jordensvanner.se/manadsgivare/

...eller skänk
en gåva på
direkten

SWISH: 1232789949

